

ADAM BANASZKIEWICZ

Konkordat podpisany ze Stolicą Apostolską w 1993 roku jako źródło prawa w Rzeczypospolitej Polskiej

Streszczenie

Konkordat podpisywany przez Stolicę Apostolską i dane państwo świeckie to dokument regulujący całokształt stosunków pomiędzy tymi podmiotami. Artykuł omawia problematykę Konkordatu zawartego przez Rzeczpospolitą Polską ze Stolicą Apostolską w 1993 r. (a obowiązującego od roku 1998) jako źródła prawa w Polsce. W pierwszej kolejności ogólnie przybliżono zagadnienie umów międzynarodowych (traktatów), z uwzględnieniem specyfiki konkordatów jako jednego z rodzajów takich umów. Następnie zaprezentowano definicję terminu „konkordat” i jej ewolucję na przestrzeni dziejów, która była skutkiem zmiany statusu prawnego Watykanu oraz Stolicy Apostolskiej, w konsekwencji czego konkordaty stały się porozumieniami zawieranymi między suwerennymi podmiotami prawa międzynarodowego. Pokróćce omówiono również teorie konkordatowe, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązującej teorii konwencji międzynarodowej.

W dalszej części tekstu omówione zostały: historia (krótko przedstawiono okoliczności towarzyszące zawarciu, m.in. nawiązano do kwestii spełnienia wymagań prawa polskiego przy ratyfikacji), cele, charakter i treść omawianego porozumienia. Głównym zamierzeniem rozważań było przeanalizowanie zasad, na których opierają się relacje między państwem polskim a Kościołem katolickim, co stanowi istotę i uzasadnienie związania się konkordatem przez strony, przy jednoczesnym uwzględnieniu koncepcji i istoty państwa świeckiego. Wśród zagadnień poruszonych w tekście wymienić należy problematykę ewentualnej kolizji postanowień konkordatowych z przepisami prawa polskiego. W podsumowaniu zawarte zostały wnioski autora dotyczące realizacji założonych przez strony celów w perspektywie blisko dwudziestu lat obowiązywania przedmiotowego dokumentu.

Słowa kluczowe: Konkordat – umowa międzynarodowa – Stolica Apostolska – Kościół katolicki – wolność religii